

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 grudnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia **A. G.** podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu u płatnika składek (...) S.A. z siedzibą w Ł. wynosi:

Okres	ubezpieczenia emerytalne i rentowe	ubezpieczenie chorobowe	ubezpieczenie wypadkowe	ubezpieczenie zdrowotne
2017-10	0,00	0,00	0,00	0,00
2017-11	4170,18	4170,18	4170,18	(...),45
2017-12	(...),72	(...),72	(...),72	(...),28
2018-01	(...),36	(...),36	(...),36	(...),68
2018-02	(...),58	(...),58	(...),58	(...),97
2018-03	(...),54	(...),54	(...),54	(...),50
2018-04	(...),89	(...),89	(...),89	(...),65
2018-05	(...),44	(...),44	(...),44	(...),06
2018-06	105,00	105,00	105,00	90,60
2018-07	(...),86	(...),86	(...),86	(...),67
2018-08	(...),31	(...),31	(...),31	(...),31
2018-09	(...),59	(...),59	(...),59	(...),18
2018-10	(...),81	(...),81	(...),81	(...),24
2018-11	0,00	(...),90	(...),90	(...),83
2018-12	0,00	(...),90	(...),90	(...),01

2019-01	(...),14	(...),14	(...),14	(...),74
2019-02	(...),37	(...),37	(...),37	(...),59
2019-03	(...),17	(...),17	(...),17	(...),30
2019-04	(...),42	(...),42	(...),42	(...),64
2019-05	(...),45	(...),45	(...),45	(...),83
2019-06	(...),97	(...),97	(...),97	(...),71
2019-07	(...),96	(...),96	(...),96	(...),49
2019-08	(...),50	(...),50	(...),50	1860,84
2019-09	(...),06	(...),84	(...),84	(...),87
2019-10	0,00	(...),54	(...),54	(...),77
2019-11	0,00	1902,45	1902,45	(...),84
2019-12	0,00	(...),96	(...),96	(...),89
2020-01	(...),06	(...),06	(...),06	(...),86
2020-02	(...),14	(...),14	(...),14	(...),93
2020-03	5240,45	5240,45	5240,45	(...),98
2020-04	(...),02	(...),02	(...),02	(...),04
2020-05	130,00	130,00	130,00	112,18
2020-06	(...),67	(...),67	(...),67	(...),05
2020-07	(...),59	(...),59	(...),59	(...),32
2020-08	(...),70	(...),70	(...),70	(...),34

2020-09	(...),17	(...),52	(...),52	(...),07
2020-10	0,00	(...),08	(...),08	(...),86
2020-11	0,00	(...),56	(...),56	(...),63
2020-12	0,00	(...),49	(...),49	(...),75
2021-01	(...),16	(...),16	(...),16	(...),42
2021-02	(...),55	(...),55	(...),55	(...),41
2021-03	(...),54	(...),54	(...),54	(...),36
2021-04	(...),29	(...),29	(...),29	(...),69
2021-05	(...),39	(...),39	(...),39	(...),74
2021-06	(...),76	(...),76	(...),76	(...),02
2021-07	(...),90	(...),90	(...),90	(...),96
2021-08	(...),90	(...),90	(...),90	(...),24
2021-09	(...),11	(...),12	(...),12	(...),20
2021-10	0,00	(...),07	(...),07	(...),03
2021-11	0,00	61,17	61,17	59,67

W uzasadnieniu wskazano, że z zapisów zaewidencjonowanych w systemie informatycznym ZUS wynika, iż **A. G.** został zgłoszony przez płatnika składek (...) S.A. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego od 15 października 2017 r. w charakterze pracownika. Płatnik założył za niego raporty rozliczeniowe za okres od października 2017 r. do listopada 2021 r. wykazując następujące podstawy wymiaru składek: za październik 2017 r. – 0,00 zł, za listopad 2017 r. 57,28 zł, za grudzień 2017 r. – 355,00 zł, za styczeń 2018 r. – i za luty 2018 r. – po 355,00 zł, za okres od marca 2018 r. do września 2018 r. – po 105 zł, od października 2018 r. do stycznia 2019 r. – po 129,00 zł, od lutego 2019 r. do stycznia 2020 r. – po 136,50 zł, za luty 2020 r. i marzec 2020 r. – po 154,00 zł, od kwietnia 2020 r. do sierpnia 2020 r. – po 130,00 zł, za wrzesień 2020 r. – 154,00 zł, za październik 2020 r. – 56,50 zł, za listopad 2020 r. i grudzień 2020 r. – po 44,50 zł, za styczeń 2021 r. – 56,50 zł, za luty 2021 r. – 40,42 zł, za okres od marca 2021 r. do sierpnia 2021 r. – po 59,00 zł, od września 2021 r. do listopada 2021 r. – po 61,17 zł.

Od października 2017 r. płatnik w raportach składanych za **A. G.** wskazywał wymiar etatu 1/20, a od września 2020 r. - 1/80 etatu.

Oddział ustalił, że od 1 lipca 2016 r. **A. G.** prowadzi działalność gospodarczą w zakresie "Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszków emerytalnych." Siedzibą działalności jest miejscowość B..

Zakład ustalił, że w ramach prowadzonej działalności, **A. G.** zawarł umowę o współpracę ze swoim pracodawcą tj. (...) S.A.

Zakład wyjaśnił, że wszczął postępowanie administracyjne dotyczące podstaw wymiaru składek dla wskazanego ubezpieczonego z tytułu zatrudnienia jako pracownika u płatnika składek (...) S.A. od 15 października 2017 r. i na podstawie ustalonych w tym postępowaniu okoliczności stwierdził, że czynności wykonywane przez **A. G.** na rzecz płatnika składek (...) S.A., w ramach umowy o pracę i umowy o współpracę wykonywanej w ramach zgłoszonej działalności gospodarczej, były ze sobą ściśle powiązane. Według Zakładu (...) wykonuje pracę na rzecz własnego pracodawcy na podstawie umowy cywilnoprawnej nazwanej umową o współpracę, która ma charakter umowy o świadczenie usług, do której należy odpowiednio stosować przepisy dotyczące umowy zlecenia, a więc umowy, o której mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. ZUS podkreślił, że beneficjentem świadczonej przez **A. G.** pracy na podstawie umowy o współpracę jest płatnik składek (...) S.A., akcentując, że jego praca przekładała się na przychody pracodawcy z tytułu zawierania np. umów kredytu.

(decyzja – k. 125-131 akt ZUS)

W dniu 1 lutego 2022 r. płatnik składek - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. odwołał się od powyższej decyzji zaskarżając ją w części, a mianowicie w zakresie ustalenia podstawy wysokości podstawy wymiaru składek za **A. G.** za okres od listopada 2017 r. do maja 2018 r. oraz od lipca 2018 r. do kwietnia 2020 r. i od czerwca 2020 r. do listopada 2021 r. (tj. bez części dotyczącej października 2017 r., czerwca 2018 r. i maja 2020 r.).

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. **naruszenie art. 18 ust. 8** ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej „s.u.s.”) poprzez ustalenie, że całość przychodu osiąganego przez ubezpieczone z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlega wielokrotnemu obowiązkowi składkowemu, tj. zarówno z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej, jak i z tytułu pozostawania w stosunku pracy;
2. **naruszenie art. 8 ust 2a s.u.s. w zw. z art. 2 oraz 32 Konstytucji**, poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy powszechnie obowiązujące przepisy prawa nakładają na Odwołującego obowiązek zastosowania określonej struktury zatrudnienia (równoległe pozostawanie z ubezpieconą w stosunku pracy oraz cywilnoprawnym), co stawia Odwołującego w mniej korzystnej sytuacji względem innych uczestników obrotu gospodarczego i podważa zaufanie do instytucji państwa prawa; oraz
3. **naruszenie art. 7, art. 77 §1 i 107 §3 k.p.a.** poprzez niepodjęcie niezbędnych czynności mających na celu należyte wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy, zaniechanie należytego rozpatrzenia całego materiału dowodowego w sprawie oraz błędy w ustaleniach faktycznych poczynionych przez organ rentowy, poprzez błędne ustalenie, że zakresy obowiązków ubezpieczonego wynikające z umowy o pracę i umowy o współpracę były takie same, podczas gdy były one różne i rozłączne,

W konkluzji skarżący wniósł:

I. o uchylenie decyzji na podstawie art. 477¹⁴ §2¹ k.p.c. i przekazanie sprawy pozwanemu do ponownego rozpoznania z uwagi na wydanie decyzji z rażącym naruszeniem przepisów postępowania przed organem rentowym, tj. ze względu na naruszenie wymienionych przepisów, ewentualnie

II. o zmianę decyzji w zaskarżonej części na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz ustalenie, że wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w okresie od października 2017 r. do listopada 2021r. wynosi:

za listopad 2017 r. - 57,28 zł, za grudzień 2017 r. – 355,00 zł, za styczeń 2018 r. – i za luty 2018 r. – po 355,00 zł, za okres od marca 2018 r. do września 2018 r. – po 105 zł, od października 2018 r. do stycznia 2019 r. – po 129,00 zł, za okres od lutego 2019 r. do stycznia 2020 r. – po 136,50 zł, za luty 2020 r. i marzec 2020 r. – po 154,00 zł, od kwietnia 2020 r. do sierpnia 2020 r. – po 130,00 zł, za wrzesień 2020 r. – 154,00 zł, za październik 2020 r. – 56,50 zł, za listopad 2020 r. i grudzień 2020 r. – po 44,50 zł, za styczeń 2021 r. – 56,50 zł, za luty 2021 r. – 40,42 zł, za okres od marca 2021 r. do sierpnia 2021 r. – po 59,00 zł, od września 2021 r. do listopada 2021 r. – po 61,17 zł.

a także o zasądzenie na rzecz odwołującego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa według norm przepisanych.

(odwołanie – k. 3-15)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 15 lutego 2022 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych z uwzględnieniem wartości przedmiotu sporu podanej w odwołaniu, tj. w kwocie 10800 zł. W uzasadnieniu pozwany podtrzymał argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie – k. 106-108)

Na rozprawie w dniu 12 lipca 2022 r. – bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku - pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie, zainteresowany nie zajął żadnego stanowiska w sprawie, natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych przy uwzględnieniu wartości przedmiotu sporu podanej przez pełnomocnika płatnika w odwołaniu. (e-prot. z 12.07.2022 r.: 00:23:46- 00:35:14)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek- (...) S.A. w Ł. został zarejestrowany w KRS w dniu 16 września 2010 r. Spółka powstała z przekształcenia (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na mocy uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników (do października 2016 r. prowadziła działalność pod firmą (...)). Płatnik składek prowadzi m.in. finansową działalność usługową (z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych), działalność wspomagającą usługi finansowe, działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych, działalność związaną z zarządzaniem funduszami. (odpis z KRS – k.18-25)

(...) S.A. jest spółką dystrybucyjną zajmującą się w zakresie swojej działalności oferowaniem produktów bankowych np.: kredytami hipotecznymi, gotówkowymi, dla firm i dla osób indywidualnych. (niesporne)

Zainteresowany – **A. G.** zawarł w dniu 13 października 2017 r. umowę o pracę z płatnikiem – (...) S.A. w Ł., na podstawie której został zatrudniony na czas określony od 15 października 2017 r. do 30 czerwca 2020 r. na stanowisko starszego specjalisty, w zadaniowym systemie czasu pracy, na 0,05 etatu, za wynagrodzeniem 105 zł brutto, którą aneksem z 31 grudnia 2018 r. zmieniono w ten sposób, że wynagrodzenie podwyższono do 112,50 zł brutto od 1 stycznia 2019 r.

Kolejnym aneksem z 31 grudnia 2019 r. wynagrodzenie ustalono na kwotę 130 zł brutto miesięcznie od 1 stycznia 2020 r., zaś na mocy porozumienia stron z 3 sierpnia 2020 r. od 1 września 2020 r. umowę zmieniono w zakresie wymiaru etatu na 1/80 etatu i wynagrodzenia na 32,50 zł brutto miesięcznie, a następnie aneksem z 31 grudnia 2020 r. od 1 stycznia 2021 r. wynagrodzenie ustalono na 35 zł brutto miesięcznie.

Miejscem wykonywania umowy o pracę była Ł..

Zainteresowany był zobowiązany w czasie trwania umowy o pracę do nieprowadzenia żadnej działalności konkurencyjnej w zakresie objętym umową w jakiegokolwiek formie prawnej na rzecz osoby trzeciej.

(umowy o pracę wraz z porozumieniem i aneksami w aktach osobowych – koperta k 141)

Do obowiązków pracowniczych **A. G.** należało:

- zawieranie umów w imieniu pracodawcy na mocy udzielonych pełnomocnictw,
- sporządzanie dokumentów zgodnie z obowiązującymi procedurami
- zabezpieczenie dokumentów związanych z daną transakcją,
- niezwłoczne przekazywanie spółce dokumentów
- weryfikowanie i potwierdzanie za zgodność z oryginałem dokumentów koniecznych do zawierania umów w imieniu pracodawcy.

Do zakresu obowiązków pracowniczych zainteresowanego na stanowisku starszego specjalisty należało m.in.:

- wypełnienie, weryfikacja i rejestracja wniosków kredytowych,
- monitoring procesu kredytowego,
- kontrola dokumentacji kredytowej,
- podejmowanie decyzji kredytowych w zakresie określonym przez procedurę,
- zawieranie umów kredytowych oraz dokonywanie zmian tych umów,
- ustanawianie i zwalnianie prawnego zabezpieczenia udzielanego kredytu, w tym zastawu rejestrowego,
- podpisywanie wniosków do sądu w sprawie dokonania wpisu w rejestrze zastawów,
- zawieranie, zmiana oraz wypowiedzenie umów związanych z prowadzeniem rachunków bankowych, umów lokat terminowych oraz umów o karty płatnicze,
- rejestracja wniosków klientów o produkty w odpowiednich aplikacjach,
- poświadczanie dokumentów związanych z udzielaniem produktów za zgodność z oryginałem;
- weryfikacja zatrudnienia klientów zgodnie z procedurami wewnętrznymi Banku;
- weryfikacja i uaktualnianie danych na wniosek klientów.

(umowa o pracę wraz z zakresem czynności w aktach osobowych – koperta k 141)

Zgodnie z pełnomocnictwem z 1 marca 2021 r. **A. G.** został upoważniony do samodzielnego reprezentowania (...) S.A. w zakresie wymienionych szczegółowo w tym pełnomocnictwie czynności, a w tym: do zawierania i zmiany umów rachunków bankowych, a także wspólnie z drugim pełnomocnikiem lub członkiem Zarządu (...) S.A. w zakresie m.in. zawierania i zmiany umów kredytowych i pożyczek pieniężnych. (pełnomocnictwo – k 64 akt ZUS)

A. G. w październiku 2017 r. miał zgłoszoną do (...) działalność gospodarczą, której przedmiotem jest "pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych." Siedzibą działalności są B.. (okoliczność niesporna)

W ramach tej działalności zainteresowany w dniu 15 października 2017 r. zawarł z płatnikiem składek umowę o współpracę, aneksowaną 5 lutego 2018 r. (z datą obowiązywania od 1 lutego 2018 r.), następnie aneksowaną 11 czerwca 2018 r. (z datą obowiązywania od 25 maja 2018 r.), na czas nieoznaczony, na podstawie których zobowiązywał się do współpracy ze spółką przy wykonywaniu usług pośrednictwa finansowego (pieniężnego).

Do obowiązków **zainteresowanego** w ramach współpracy z mFinanse należało: poszukiwanie klientów i kierowanie ich do spółki, dystrybucja materiałów reklamowych wśród klientów i innych osób, nawiązanie kontaktu z klientami, wyjaśnianie treści różnych ofert lub treści materiałów reklamowych oraz wniosków na podstawie ogólnych informacji przekazanych przez klienta przed wyborem konkretnej oferty danego banku i przed ujawnieniem przez klienta jakichkolwiek konkretnych danych objętych tajemnicą bankową, udostępnianie ofert banków.

Zgodnie z opracowanymi ogólnymi zasadami wykonywania umowy o współpracy zainteresowany jako przedstawiciel regionalny spółki – dyrektor regionu był w szczególności zobowiązany do:

- zapewnienia wykonywania Planu Sprzedaży Usług (...), przekazywanego przez Spółkę,
- zapewnienia wykonywania tego planu przez przedstawicieli w danym regionie,
- poszukiwania klientów i kierowania ich do Spółki,
- dystrybucji materiałów reklamowych wśród klientów lub innych osób,
- nawiązywania kontaktów z klientem,
- wyjaśniania treści ofert lub materiałów reklamowych oraz wniosków, udostępniania ogólnie, powszechnie dostępnych ofert, cenników i regulaminów, materiałów reklamowych skierowanych do nieoznaczonego adresata,
- ponoszenia kosztów prowadzenia placówek spółki, w tym w szczególności najmu, podnajmu lub korzystania z tych placówek przez Spółkę na podstawie refaktury tych kosztów wystawionych przez Spółkę,
- stosowania obowiązujących w Spółce procedur wewnętrznych,
- przekazywania Spółce na jej żądanie dokumentów i wyjaśnień potwierdzających sytuację finansową prowadzonej przez przedstawiciela regionalnego działalności gospodarczej
- zapewnienia prawidłowego funkcjonowania komunikacji między przedstawicielami w regionie oraz zapewnienie spełniania przez nich standardów wymaganych przez Spółkę w zakresie wyglądu, utrzymania porządku aranżacji placówek sieci sprzedaży Spółki,
- uczestnictwa w naradach i szkoleniach organizowanych przez Spółkę,
- zapewnienie posiadania przez przedstawicieli w regionie materiałów reklamowych i wniosków,
- stosowanie się do procedur określonych przez Spółkę

(umowy o współpracy wraz z aneksami i zasadami ogólnymi wykonywania umowy przez przedstawiciela oraz zasadami ogólnymi wykonywania umowy k 35-75)

Umowa o współpracy została zawarta przez zainteresowanego jednocześnie z umową o pracę z płatnikiem. Zainteresowany wykonując umowę o współpracę wobec klientów mFinanse występował jako osoba reprezentująca spółkę, a nie własną firmę. Czynności wynikające z zakresu obowiązków pracowniczych zainteresowanego w mFinanse i czynności jakie wykonywał on na podstawie umów o współpracę w ramach działalności gospodarczej były ze sobą ściśle powiązane, uzupełniały się wzajemnie i pokrywały. Zainteresowany nadzorował w spornym okresie pracę placówek bankowych w Ł., P. i T. - pracę setek doradców, z których wszyscy byli przedsiębiorcami i mieli część

etatu z umowy o pracę z płatnikiem. We wszystkich czynnościach zainteresowanego nadzorował dyrektor sieci K. K.. (przesłuchanie zainteresowanego e-protokół rozprawy z 12.07.2022 r.: 00:23:18 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami zapis 00:09:41 - 00:21:00)

A. G. został zgłoszony przez płatnika składek do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 15 października 2017 r. w charakterze pracownika. (okoliczności niesporne)

Od października 2017 r. płatnik w raportach składanych za zainteresowanego wskazywał wymiar etatu 1/20, a od września 2020 r. - 1/80 etatu. (okoliczności niesporne)

Zainteresowany jako przedsiębiorca wystawił w spornym okresie na rzecz płatnika składek w ramach współpracy faktury i rachunki. (okoliczności niesporne)

Kwoty wynagrodzenia wynikające z tytułu wykonywania umowy o współpracy zawartej z płatnikiem nie zostały uwzględnione przez pracodawcę w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w związku z zatrudnieniem zainteresowanego. (okoliczność bezsporna)

Płatnik założył za niego raporty rozliczeniowe za okres od października 2017 r. do listopada 2021 r. wykazując następujące podstawy wymiaru składek: za październik 2017 r. – 0,00 zł, za listopad 2017 r. 57,28 zł, za grudzień 2017 r. – 355,00 zł, za styczeń 2018 r. – i za luty 2018 r. – po 355,00 zł, za okres od marca 2018 r. do września 2018 r. – po 105 zł, od października 2018 r. do stycznia 2019 r. – po 129,00 zł, od lutego 2019 r. do stycznia 2020 r. – po 136,50 zł, za luty 2020 r. i marzec 2020 r. – po 154,00 zł, od kwietnia 2020 r. do sierpnia 2020 r. – po 130,00 zł, za wrzesień 2020 r. – 154,00 zł, za październik 2020 r. – 56,50 zł, za listopad 2020 r. i grudzień 2020 r. – po 44,50 zł, za styczeń 2021 r. – 56,50 zł, za luty 2021 r. – 40,42 zł, za okres od marca 2021 r. do sierpnia 2021 r. – po 59,00 zł, od września 2021 r. do listopada 2021 r. – po 61,17 zł. (okoliczności niesporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy i aktach organu rentowego, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a także w oparciu o przesłuchanie zainteresowanego.

Odwołujący płatnik nie kwestionował poprawności matematycznej obliczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe, zdrowotne zainteresowanego, a jedynie samą zasadę ich ustalenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 1009- zwaną dalej „ustawą systemową”) za ubezpieczonego uważa się osobę fizyczną podlegającą chociaż jednemu z ubezpieczeń społecznych, o których mowa w art. 1 ustawy.

Płatnikiem składek jest pracodawca – w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład (art. 4 punkt 2a ustawy systemowej).

Ten sam podmiot realizuje obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne (art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz.1510) oraz Fundusz Pracy (art. 104 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 1265) i składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (art. 9 ustawy z dnia 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 1256).

Stosownie do treści art. 8 ust. 1 ustawy systemowej za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a (ust. 2 nie ma zastosowania w sprawie).

Zgodnie z art. 8 ust. 2a za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

W myśl art. 18 ust. 1 ustawy systemowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12.

W przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło (ust.1a ustawy systemowej).

W podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3, nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków (ust.2 ustawy systemowej).

Stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy systemowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Art. 4 pkt 9 ustawy systemowej, jako przychód definiuje: przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy oraz przychody z działalności wykonywanej osobiście przez osoby należące do składu rad nadzorczych, niezależnie od sposobu ich powoływania.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.) za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Należy także wskazać, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej został dodany przez art. 1 pkt 4 lit. b ustawy z 23 grudnia 1999 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 110, poz. 1256) i obowiązuje od 30 grudnia 1999 r. Przepis ten wprowadził wyjątek od reguły przyjętej w art. 9 ust. 1 ustawy systemowej, że umowa zlecenia jest zwolniona z obowiązku ubezpieczenia społecznego w sytuacji, gdy występuje u tej samej osoby obok umowy o pracę. Wolą ustawodawcy było objęcie ubezpieczeniem tej grupy osób, z którymi pracodawca zawierał umowy cywilnoprawne celem uniknięcia ponoszenia zwiększonych kosztów, np. w związku z pracą w godzinach nadliczbowych.

Przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej nie rodzi problemów interpretacyjnych, a stanowisko judykatury jest w tej mierze ugruntowane.

Wykładnia funkcjonalna, wskazuje na to, że przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej dotyczy, co do zasady takiej pracy wykonywanej na podstawie umowy cywilnoprawnej na rzecz pracodawcy, która mogłaby być świadczona przez jej wykonawcę w ramach stosunku pracy z tym pracodawcą, z tym, że musiałby on wówczas przestrzegać przepisów o godzinach nadliczbowych, powierzeniu pracownikowi do wykonywania pracy innej niż umówiona (art. 42 § 4 k.p.) i innych ograniczeń i obciążeń wynikających z przepisów prawa pracy. Niezależnie od sytuacji czy pracownik pracodawcy wykonuje na jego rzecz pracę w ramach stosunku cywilnoprawnego łączącego oba te podmioty, czy też w ramach stosunku łączącego pracownika i podmiot trzeci, to w obu tych przypadkach pracodawca jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika - zleceniobiorcę, bez względu na to, czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostawał pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzystał z jego majątku. Nie chodzi bowiem o to, aby stosunek cywilnoprawny na podstawie, którego ubezpieczony wykonuje pracę na rzecz swojego pracodawcy spełniał również przesłanki stosunku pracy.

Jak wskazuje Sąd Najwyższy w wyroku z 24 września 2015 r. (I UK 490/14), przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej wykreował nie tylko szerokie pojęcie „pracownika”, ale także szeroką definicję pracowniczego tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Tytułem tym jest łączący pracodawcę z pracownikiem stosunek pracy (który w tym układzie warunkującym powstanie obowiązku ubezpieczeń społecznych ma podstawowe znaczenie) oraz dodatkowo umowa cywilnoprawna zawarta przez pracownika z pracodawcą lub zawarta z osobą trzecią, ale wykonywana na rzecz pracodawcy. Określone hipotezą art. 8 ust. 2a ustawy systemowej dwie sytuacje faktyczne, w jakich może się znaleźć osoba, do której przepis ten jest adresowany (pracownik wykonujący pracę na podstawie wymienionych umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą oraz umów cywilnoprawnych zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca jest świadczona na rzecz pracodawcy) mają równorzędny charakter z punktu widzenia skutków opisanych dyspozycją tego przepisu. Oznacza to, że konsekwencje prawne na gruncie ustawy systemowej, wynikające z realizacji takich umów, muszą być takie same, tzn. iż dla celów ubezpieczeń społecznych zarówno wykonywanie pracy na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą, jak i zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca wykonywana jest na rzecz pracodawcy, jest traktowane tak jak świadczenie pracy w ramach klasycznego stosunku pracy łączącego jedynie pracownika z pracodawcą. Sąd Najwyższy prezentuje pogląd, że żaden z przepisów ustawy systemowej nie upoważnia też do postawienia tezy o możliwości różnicowania pojęcia płatnika składek w odniesieniu do sytuacji faktycznych, o jakich mowa w jej art. 8 ust. 2a i przyjęcia, że w przypadku wykonywania pracy na podstawie jednej z wymienionych w tym unormowaniu umów cywilnoprawnych przez osobę, która umowę tę zawarła z własnym pracodawcą, należy osobę taką traktować za pracownika podmiotu, z którym łączy ją stosunek pracy, a w przypadku wykonywania pracy na podstawie wspomnianej umowy cywilnoprawnej przez osobę, która umowę tę zawarła wprawdzie z innym podmiotem, lecz w jej ramach wykonuje pracę na rzecz macierzystego pracodawcy, należy osobę taką uważać za pracownika podmiotu będącego stroną stosunku cywilnoprawnego (zleceniodawcy). Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że przepisy ustawy systemowej nie definiują pojęcia „płatnik składek”, aczkolwiek w jej art. 4 pkt 2 lit. a-z wymieniono enumeratywnie wszystkie podmioty mające ten status. Jednym z płatników jest w myśl art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej pracodawca. W żadnym z przepisów ustawy systemowej nie zamieszczono jednak własnej, autonomicznej definicji tego pojęcia. Na potrzeby regulacji omawianego aktu (a więc także jego art. 8 ust. 2a) należy zatem stosować termin „pracodawca” w znaczeniu, jakie nadaje mu art. 3 k.p. W myśl tego przepisu, pracodawcą jest osoba fizyczna oraz jednostka organizacyjna, nawet nieposiadająca osobowości prawnej, jeśli zatrudnia ona pracowników. Tak zdefiniowany pracodawca jest z mocy art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej płatnikiem składek dla wszystkich pracowników w rozumieniu tego aktu, a zatem także dla tych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w tym także dla pracowników pozostających z nim w stosunku pracy i jednocześnie wykonujących na jego rzecz pracę w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią (uchwała Sądu Najwyższego z 2 września 2009 r., II UZP 6/09; wyroki Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09; z 22 lutego 2010 r., I UK 259/09).

Sąd Okręgowy w pełni podziela zapatrywanie wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z 2 września 2009 r. (II UZP 6/09), zgodnie z którym pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło

(ale też innej umowy cywilnoprawnej) zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy (art. 8 ust. 2 lit. a ustawy systemowej). Zgodzić się należy, że stanowiskiem wyrażonym w uzasadnieniu powołanej uchwały, iż przesłanką decydującą o uznaniu za pracownika osoby świadczącej w ramach umowy zlecenia pracę na rzecz swojego pracodawcy jest to, że w ramach takiej umowy, wykonuje faktycznie pracę dla swojego pracodawcy (uzyskuje on rezultaty jej pracy). Zwrot „działać na rzecz” użyty został w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w innym znaczeniu niż w języku prawa, w którym działanie „na czyją rzecz” może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej (stosunku prawnego). Stosunkiem prawnym charakteryzującym się działaniem na rzecz innego podmiotu jest stosunek pracy, do którego istotnych cech należy działanie na rzecz pracodawcy (art. 22 k.p.). Również wykonujący zlecenie „działa na rzecz zleceniodawcy” (art. 734 i następne k.c.). W kontekście ww. przepisu zwrot ten opisuje zatem sytuację faktyczną, w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika. Jest nią istnienie trójkąta umów, to jest: umowy o pracę, umowy zlecenia między pracownikiem i osobą trzecią, umowy o podwykonawstwo między pracodawcą i zleceniodawcą. Pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej na rzecz zleceniodawcy, przy czym następuje to w wyniku zawarcia umowy zlecenia z osobą trzecią oraz zawartej umowy cywilnoprawnej między pracodawcą i zleceniodawcą. Konsekwencją konstrukcji uznania za pracownika jest konieczność opłacania przez pracodawcę składki na ubezpieczenia społeczne za osobę, z którą została zawarta umowa zlecenia, tak jak za pracownika. Stosownie do przepisu art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, pracodawcę obciąża zatem także obowiązek poboru i odprowadzenia do ZUS składki na ubezpieczenie zdrowotne za osobę „uznaną za pracownika”.

Pogląd ten został wyrażony przez Sąd Najwyższy również w wyroku z 23 maja 2014 r. (II UK 445/13), w którego uzasadnieniu wskazano, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego zwraca się uwagę, że na tle art. 8 ust. 2 ustawy systemowej pojęcie pracownika w zakresie ubezpieczenia społecznego nie pokrywa się ściśle z takim pojęciem, jakim posługuje się prawo pracy, a odczytywanie tego przepisu w związku z art. 6 ust. 1 punkt 1 oraz art. 6 ust. 1 punkt 4 ustawy systemowej prowadzi do wniosku, że rzeczywisty stosunek prawny regulowany wymienionymi w nim umowami cywilnymi, który istnieje na gruncie prawa cywilnego, nie wywołuje skutków w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się również, że w sytuacjach, do których odnosi się art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, chodzi o jeden, szeroko ujęty pracowniczy tytuł obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym. Z tą regulacją korespondują unormowania zawarte w art. 18 ust. 1a i w art. 20 ust. 1 tej ustawy, w których nakazano uwzględnienie w postawie wymiaru składek osób w nim wymienionych również przychodu z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Płatnikiem tych składek, w myśl art. 4 pkt 2a ustawy systemowej, jest pracodawca, który jest zobowiązany uwzględniać w podstawie wymiaru składek za swoich pracowników także przychody uzyskiwane przez tych pracowników z tytułu umów cywilnoprawnych, o ile prace w ramach tych umów wykonują w warunkach objętych dyspozycją art. 8 ust. 2a tej ustawy (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 18 marca 2014 r., II UK 449/13; z 6 maja 2014 r., II UK 442/13; z 23 maja 2014 r., II UK 445/13; z 4 czerwca 2014 r., II UK 447/13; z 24 września 2015 r., I UK 490/14; z 5 września 2018 r., I UK 367/17; z 7 lutego 2019 r., I UK 29/18).

Warto zwrócić także uwagę na postanowienie Sądu Najwyższego z 15 listopada 2018 r., w sprawie I UZ 33/18 (Legalis nr 1846930), w którym stwierdzono, że osoba wykonująca pracę na rzecz swojego pracodawcy na podstawie umów cywilnych zawartych z pracodawcą albo z osobą trzecią, z którą także łączy pracodawcę umowa, podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu jako pracownik (art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych), a płatnikiem składek z tytułu tego ubezpieczenia jest jej pracodawca.

W konsekwencji, przedmiotem postępowania w sprawie o opłacenie przez pracodawcę składki, w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług wykonywanej na rzecz tego pracodawcy, jest jedynie ustalenie właściwej kwoty od podstawy wymiaru (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15, LEX nr 1713022; z 19

sierpnia 2015 r., II UZ 14/15, LEX nr 2051058; z 15 marca 2016 r., II UZ 57/15, LEX nr 2290408; z 20 kwietnia 2016 r., II UZ 1/16, LEX nr 2054096).

Czynnikiem decydującym o tym, na rzecz jakiego podmiotu praca była wykonywana jest finalny efekt tej pracy. Obowiązki płatnika powinny obciążać bowiem ten podmiot, na rzecz, którego praca w ramach umowy cywilnoprawnej jest faktycznie świadczona i który w związku z tym uzyskuje jej rezultaty, unikając obciążeń i obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy.

W sprawie niniejszej istota sporu sprowadza się do ustalenia czy w stanie faktycznym znajdzie zastosowanie przytoczony art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i czy przychód uzyskany przez zainteresowanego z tytułu wykonywania umów o współpracy zawartych z własnym pracodawcą, w miesiącach i kwotach szczegółowo opisanych w decyzji, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu pracy wykonywanej w ramach umowy o pracę z odwołującą (...) S.A. w Ł. oraz czy w związku z tym prawidłowo kwoty te doliczono do przychodu osiągniętego przez ubezpieczonego we wskazanych miesiącach. W toku postępowania skarżący nie kwestionował natomiast pod względem rachunkowym sposobu ustalenia podstawy wymiaru składek.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w sposób jednoznaczny wynika, że zainteresowany, będąc zatrudnionym przez (...) S.A. na podstawie umowy o pracę, zawarł z pracodawcą umowę o współpracę.

Z poczynionych ustaleń wynika, że zakres zadań wynikających z umowy o pracę oraz z umowy o współpracy praktycznie pokrywał się i uzupełniał się. Sam zainteresowany wprost zeznał, że czynności jakie wykonywał w ramach umowy o współpracę mógłby także wykonywać na podstawie umowy o pracę, nie było przy tym możliwości rozdzielania czasu pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę (choćby wymiar czasu był niepełny) i na podstawie umów o współpracę, gdyż praca łączyła się w jedną całość.

W ocenie Sądu nie ma żadnego znaczenia, że płatnika z zainteresowanym łączyła umowa o współpracę, bowiem rzeczywistym beneficjentem świadczenia pracy przez ubezpieczonego na jej podstawie był płatnik składek – (...) SA.

Za powyższym przemawia przede wszystkim sposób i zakres współpracy pomiędzy tymi podmiotami, pokrywający i uzupełniający się przedmiot ich działalności, wykonywanie przez pracownika zatrudnionego na podstawie umowy o współpracę tych samych lub zbliżonych czynności, jakie wykonywał w ramach powierzonych obowiązków u swojego pracodawcy na podstawie umowy o pracę.

Warto wspomnieć, że uzyskanie dostępu do systemów bankowych możliwe było tylko po uprzednim zawarciu umowy o pracę, w ramach której dokonywana była procedura procesowania produktu bankowego. Istotnym jest także fakt, że zainteresowany jako przedsiębiorca występował w roli reprezentanta mFinanse, a z chwilą podpisywania umowy występował w charakterze jej pracownika. Natomiast sprzedaż produktów przekładała się na przychody mFinanse.

Sąd Okręgowy podziela pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z 12 grudnia 2018 r. (III AUa 1133/17), że „czynnikiem decydującym o tym, na rzecz jakiego podmiotu praca była de facto wykonywana, jest finalny efekt tej pracy, a ściślej rzecz ujmując, należy w takiej sytuacji badać, który podmiot osiąga w ostatecznym rozrachunku korzyść z wykonania umowy. Nie jest wymagane, aby pracownik wykonywał w ramach umowy zlecenia takie same czy nawet podobne czynności, jak w ramach stosunku pracy. Mogą być to nawet czynności o zupełnie odmiennym charakterze. Istotne jest (...), że korzyści z tejże pracy uzyskuje pracodawca.”

Warto również zwrócić uwagę na przesłuchanie samego zainteresowanego, który wskazywał, że praktyką było u płatnika, że każda osoba nadzorowana przez zainteresowanych była zobligowana do prowadzenia działalności gospodarczej, która potrzebna była dla realizacji umów o współpracę. Zresztą zainteresowany właśnie z tego powodu dopiero podpisując umowy z płatnikiem zarejestrowali działalność gospodarczą. Poza tym musiał zawrzeć również umowę o pracę.

Płatnik posiadał wiedzę, o tym, że jego pracownicy świadczą na jego rzecz pracę również na podstawie umów cywilnoprawnych.

W ocenie Sądu nie ma znaczenia, czy zainteresowany godził się na opisywaną praktykę jego pracodawcy. Reżim ubezpieczeń społecznych nie dopuszcza dowolności i swobody zawierania takich umów. Obowiązek ubezpieczenia oznacza, że osoba, której cechy jako podmiotu ubezpieczenia społecznego zostały określone przez ustawę, zostaje objęta ubezpieczeniem i staje się stroną stosunku ubezpieczenia społecznego niezależnie od swej woli, na mocy ustawy. Zasady podlegania określonemu rodzajowi ubezpieczeń społecznych wynikają z przepisów o charakterze bezwzględnie obowiązującym, kreujących stosunek prawny ubezpieczenia społecznego z mocy samego prawa i według stanu prawnego z chwili powstania obowiązku ubezpieczenia.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy stał na stanowisku, że umowa zawarta przez zainteresowanego jako przedsiębiorcę ze spółką (...) S.A ma charakter umów o świadczenie usług, do których należy odpowiednio zastosować przepisy dotyczące umów zlecenia, a zatem są umowami, o których mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Stan faktyczny ustalony w niniejszej sprawie niewątpliwie, w ocenie Sądu Okręgowego, potwierdził to stanowisko. Zgromadzone dowody, w tym z zeznań samego zainteresowanego, tworzyły spójny obraz charakteru pracy świadczonej przez nich.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że wykonywane przez **A. G.** czynności są tożsame z czynnościami wykonywanymi przez tradycyjnie postrzeganego pracownika instytucji finansowej zajmującego się obsługą klienta.

Z przesłuchania zainteresowanego jasno wynikało, że umowa o pracę, jak i umowa o współpracy są umowami dopełniającymi i mają charakter kompatybilny. Tym samym, w rzeczywistości nie było możliwym rozgraniczenie czynności wykonywanych przez zainteresowanego w ramach umowy o pracę i umowy o współpracy. Nie dało się w żaden sposób określić, czy realizowane czynności dotyczyły umowy o pracę, czy umowy o współpracy. Z przesłuchania zainteresowanego wynika także, że jego praca była nadzorowana przez pracownika (...) SA – dyrektora sieci.

Warto zwrócić uwagę, że – jak wynika z przesłuchania ubezpieczonego - że zawarcie umowy współpracy, jak i umowy o pracę umożliwiało uzyskanie dostępu do tajemnicy bankowej, zaś przeprowadzenie procedury procesowania produktu bankowego wymagało zawarcia umowy o pracę. Istotnym, w ocenie Sądu, dla rozpoznawanej sprawy była także kwestia samej procedury/przebiegu zawierania z klientem umowy. Agent jako reprezentant mFinanse zawierał umowę z klientem, zaś z chwilą gdy dochodziło do jej podpisania występował już w charakterze pracownika.

Warto również zauważyć, że zainteresowany dysponował swoimi lokalizacjami, otwartymi w określonych godzinach, gdzie nadzorował doradców. W tych lokalizacjach pracują osoby, które tak jak zainteresowany, zatrudnione są na podstawie dwóch umów (o pracę i o współpracy).

Poza tym niewątpliwie sprzedaż produktów przez agenta przekłada się na przychody mFinanse. Podobnie, jak i ogół czynności wykonywanych przez zainteresowanego.

Powyższe w ocenie Sądu niewątpliwie kwalifikuje zawierane umowy, jako umowy o świadczenie usług, do których należy odpowiednio zastosować przepisy dotyczące umów zlecenia.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie, w ocenie Sądu Okręgowego, wyczerpuje dyspozycję przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, a skoro tak, to stosownie do wcześniejszych rozważań, pracodawca jest również płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, zdrowotne) ubezpieczonego z tytułu zawartych umów mających charakter umów o świadczenie usług, do których należy odpowiednio stosować przepisy dotyczące umowy zlecenia.

Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z 10 marca 2020 r., w sprawie III AUa 841/19.

Należy podkreślić, że umowy cywilnoprawne wymienione w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej (także w jej art. 9 ust. 1) nie stanowią samodzielnych tytułów obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym pracownika. W takiej sytuacji nie dochodzi również do zbiegu tytułów ubezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 9 tej ustawy. W warunkach wykreowania przez ustawę szerokiego pojęcia pracownika zaskarżone decyzje wskazują tylko, bez potrzeby ustalania tytułu ubezpieczeń, który podmiot jest płatnikiem składek i jaka jest prawidłowa podstawa wymiaru składek. Konsekwencją konstrukcji uznania za pracownika jest konieczność opłacania przez pracodawcę składki na ubezpieczenie społeczne za osobę, z którą została zawarta umowa zlecenia, tak jak za pracownika. Stosownie do przepisu art. 32 ustawy systemowej, pracodawcę obciąża, zatem także obowiązek poboru i odprowadzenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki na ubezpieczenie zdrowotne za osobę „uznaną za pracownika”.

Podkreślić także należy, że stosownie do treści art. 66 ust. 1 punkt 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2021r., poz.1285), obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przy czym, w myśl przepisu art. 69 ust. 1 ustawy systemowej, obowiązek ten powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Przepis art. 66 ust. 1 punkt 1a ustawy systemowej „przenosi”, zatem na grunt przepisów ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych konstrukcję uznania za pracownika unormowaną przepisem art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Brak odrębnego uregulowania w tej ustawie (w szczególności w przepisach art. 85-86), kto jest płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne osoby uznanej za pracownika (w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej), należy odczytywać jedynie, jako potwierdzające regułę wyprowadzaną z art. 32 ustawy systemowej.

Podleganie obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym przez ubezpieczonych w spornym okresie z tytułu umowy zawartej z odwołującym, jest konsekwencją objęcia ich obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, jako osób uznanych za pracowników (art. 66 ust. 1 punkt 1a ustawy w związku z art. 5 punkt 43 ustawy i art. 8 ust. 2a ustawy systemowej) a nie, jako zleceniobiorców (art. 66 ust. 1 punkt 1e ustawy systemowej).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 22 lutego 2006 r. (I UK 227/05), objęcie ubezpieczeniem to przynależność do określonej kategorii podmiotów w razie spełniania ustawowych przesłanek, podleganie natomiast wynika z objęcia ubezpieczeniem i oznacza przyznanie prawa powiązanego z nałożeniem obowiązku.

Ponieważ zainteresowani z tytułu spornych umów przynależą do kategorii osób uznanych za pracownika, podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu jak pracownik.

Zgodnie z treścią art.81 ust.1 w/w ustawy, do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 35, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10.

Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (ust.5 ustawy).

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych (ust. 6 w/w ustawy).

Obliczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonego wymaga, zatem uprzedniego wyliczenia kwoty składek na ubezpieczenie społeczne. Przypomnieć też należy, stanowisko wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z 24 stycznia

2007 r. (III UZP 4/06), zgodnie, z którym, co prawda ustawa systemowa rozróżniająca cztery ryzyka ubezpieczeniowe: emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe nie objęła ubezpieczenia zdrowotnego, to jednak należy przyjąć, że ubezpieczenie to jest też rodzajem ubezpieczenia społecznego, zaś jego odrębność wynika przede wszystkim z faktu odmiennego przedmiotu ochrony oraz odrębności organizacyjnej, ubezpieczenie zdrowotne, jest, bowiem realizowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Co do samego sposobu wyliczenia podstawy wymiaru składek w zaskarżonej decyzji Sąd zważył, że strona odwołująca ostatecznie nie kwestionowała tego wyliczenia. Sam sposób obliczenia był zgodny z art. 18 ust. 1 ustawy systemowej w przypadku składek na ubezpieczenia społeczne, zgodny z art. 81 ust. 1, 5 i 6 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w przypadku wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Za obciążeniem obowiązkiem rozliczania i poboru składek, łącznie na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, tylko jednego podmiotu – pracodawcy, przemawia również zasada racjonalnego działania ustawodawcy. Przyjęcie odmiennej koncepcji (dwóch płatników składek – odrębnie na ubezpieczenie społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne), skutkowałoby tym, że to samo zdarzenie (tytuł prawny skutkujący obowiązkiem ubezpieczenia) pociągałoby „podwójne” obciążenie czasowe i ekonomiczne wywołane koniecznością prowadzenia rozliczenia, dokumentacji rozliczeniowej, poboru – nie tylko dla dwóch podmiotów (pracodawca, zleceniodawca), ale również dla ZUS.

Dodać należy, że wynagrodzenie było odrębnie wypłacane zainteresowanemu przez (...) SA w Ł. z tytułu umowy o pracę i odrębnie z tytułu umowy współpracy.

Reasumując - konsekwencją realizacji zawartych przez zainteresowanych umów, na podstawie, których praca była wykonywana na rzecz pracodawcy (...) SA w Ł. dla celów ubezpieczeń społecznych, jest traktowanie tej pracy jak jej świadczenie w ramach klasycznego stosunku pracy łączącego jedynie pracownika z pracodawcą.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd Okręgowy, na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy. Płatnik przegrał niniejszy proces w całości, wobec czego jest on zobowiązany zwrócić pozwanemu organowi rentowemu poniesione koszty zastępstwa procesowego.

Wysokość kosztów zastępstwa procesowego została przez Sąd Okręgowy ustalona na łączną kwotę 10.800 zł ustalona zgodnie z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz.265)

Ugruntowany jest bowiem pogląd, że sprawa o opłacenie przez pracodawcę składki w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika na podstawie umowy o pracę i zlecenia wykonywanego na rzecz tego pracodawcy dotyczy składki, gdyż przedmiotem postępowania jest jedynie ustalenie właściwej kwoty jej podstawy wymiaru (postanowienia Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15; z 19 sierpnia 2015 r., II UZ 14/15, z 7 czerwca 2016 r., II UZ 11/16; z 11 sierpnia 2016 r., II UZ 32/16).

Jak wskazuje Sąd Najwyższy nawet w przypadku spełnienia przesłanek z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej nie występuje samodzielne (odrębne) ubezpieczenie z tytułu zatrudnienia u drugiego podmiotu, lecz jedno ubezpieczenie u pierwotnie zatrudniającego (odwołującej).

Z tych wszystkich względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.